

SE BATE MIEZUL NOPTII...

Se bate miezul nopții in clopotul de-aramă
Și somnul, vameș vieții, nu vrea să-mi iee vană.
Pe căi bătute-adesea vrea moartea să mă poarte,
S'asemăn între olaltă viață și cu moarte;
Ci cumpăna gândiri-mi și azi nu se mai schimbă.
Căci între amândouă stă neclintita limbă.

THE GREAT WESTERN

THE GREAT WESTERN
OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND
AND THE CONTINENT
OF EUROPE
AND THE EAST INDIES
AND THE WEST INDIES
AND THE AFRICAN CONTINENT
AND THE AMERICAN CONTINENT
AND THE AUSTRALIAN CONTINENT
AND THE ANTARCTIC CONTINENT
AND THE PACIFIC OCEAN
AND THE ATLANTIC OCEAN
AND THE INDIAN OCEAN
AND THE ARABIAN SEA
AND THE BENGAL SEA
AND THE BAY OF BENGAL
AND THE BAY OF BURMA
AND THE BAY OF CHINA
AND THE BAY OF JAPAN
AND THE BAY OF KOREA
AND THE BAY OF MANCHURIA
AND THE BAY OF MONGOLIA
AND THE BAY OF SIBERIA
AND THE BAY OF TURKIC
AND THE BAY OF UZBEKISTAN
AND THE BAY OF KYRGYZSTAN
AND THE BAY OF TAJIKISTAN
AND THE BAY OF TURKMENISTAN
AND THE BAY OF UZBEKISTAN
AND THE BAY OF KYRGYZSTAN
AND THE BAY OF TAJIKISTAN
AND THE BAY OF TURKMENISTAN

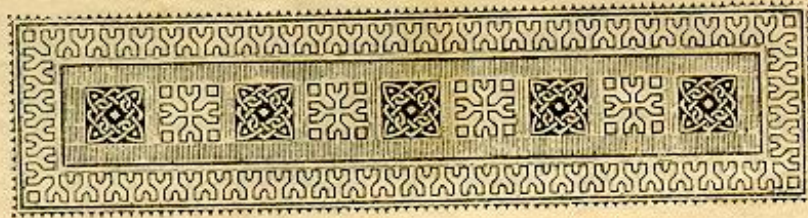

Te duci, ș'am înțeles prea bine,
Să nu mă țin de pasul tău,
Perdută vecinic pentru mine,
Mireasa sufletului meu!

Că te-am zărit e a mea vină,
Și vecinic n'o să mi-o mai iert,
Spăși-voi visul de lumină
Tinzându-mi dreapta în deșert.

Ș'o să 'mi resai ca o icoană
A pururi verginii Marii,
Pe fruntea ta purtând coroană —
Unde te duci? Când o să vii?

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

O MAMĂ...

O mamă, dulce mamă, din negură de vremi
Pe freametul de frunze la tine tu mă chemi ;
Deasupra criptei negre a sfântului mormânt
Se scutură salcămii de toamnă și de vânt,
Se bat incet din ramuri, îngână glasul tău . . .
Mereu se vor tot bate, tu vei dormi mereu.

Când voi muri, iubito, la creștet să nu-mi plângi ;
Din teiul sfânt și dulce o ramură să frângi,
La capul meu cu grijă tu ramura s'o 'ngropi,
Asupra ei să cadă a ochilor tăi stropi ;
Simți-o-voiu odată umbrind mormântul meu . . .
Mereu va crește umbra-i, eu voiu dormi mereu.

Ear dacă împreună va fi ca să murim,
Să nu ne ducă 'n triste zidiri de țintirim :
Mormântul să ni-l sape la margine de riu,
Ne pună 'n încăperea aceluiaș sicriu,
De-apururea aproape vei fi de sinul meu . . .
Mereu va plânge apa, noi vom dormi mereu.

FĂT-FRUMOS DIN TEI

Blanca, știi că din iubire
«Făr' de lege te-ai născut,
«Am jurat de la 'nceput
«Pe Hristos să 'l iei de mire!»

«Imbrăcându-te 'n veșmentu-i,
«Lepedând viața lumii,
«Vei spăși greșala mumii
«Și de o crimă tu mă mântui.»

—«Traiul lumii, dragă tată,
«Cine vor, aceia lese 'l,
«Dară sufletul mi-e vesel,
«Tinereța luminată,

«Danțul, musica, pădurea
«Pe acestea le 'ndrăgii,
«Nu chiliile pustii
«Unde plângi, gândind aiurea!»

—«Știu mai bine ce-ți priește,
«Cum am spus, așa rămâne ;
«Pentru drumul cel de mână
«De cu azi te pregătește!»

Mâna ea la ochi și-o ține,
Toate mințile-și adună,
Să ia lumea 'n cap, nebună,
Par' c'atâta-i mai rămâne.

Calu-i alb, un bun tovarăș,
Înșelat așteapt' afară,
Ea picioru 'l pune 'n scară
Și la codru pleacă earăș.

Sara vine din ariniști,
Cu miroase o imbată,
Cerul stelele-și arată,
Soliu dulci ai lungii liniști;

Dar prin codri ea pătrunde
Lângă teiul vechiu și sfânt,
Ce cu flori pân' în pământ
Un isvor vrăjit ascunde.

Ingănat de glas de ape
Cânt' un corn cu 'nduioșare,
Tot mai tare și mai tare,
Mai aproape, mai aproape;

Ear isvorul, prins de vrajă,
Resărea sunând din valuri ;
Sus in codri de pe dealuri
Luna blândă ține strajă.

Ca din farmec ea tresare
Și, privind uimită 'n lături,
Vede-un ténér chiar alături,
Pe-un cal negru e călare...

Oare ochii ei o mint,
Sau aievea-i, adevéru-i ?
Flori de teiu el are 'n pėru-i
Și la șold un corn de-argint.

Ea privi atunci in jos,
Trece mână pe la tample,
Eară inima-i se ample
De un farmec dureros.

CU MĂNE ZILELE-ȚI ADAUGI

Cu măne zilele-ți adaugi,
Cu ieri viața ta o scazi,
Și ai cu toate astea 'n față
De-apururi ziua cea de azi.

Când unul trece, altul vine
In astă lume a 'l urmă;
Precum când soarele apune,
El și resare unde-va.

Se pare cum că alte valuri
Cobor mereu pe-acelaș vad,
Se pare cum că-i altă toamnă,
Ci 'n veci aceleași frunze cad.

Naintea nopții noastre ămblă
Crăiasa dulcii dimineți;
Chiar moartea ănsăși e-o părere
Și un visternic de vieți.

Din ori-ce clipă trecătoare
Ăst adevăr îl înțeleg,
Că sprijină vecia 'ntreagă
Și 'nvărte universu 'ntreg.

De aceea sboare anu-acesta
Și se cufunde în trecut,
Tu ai ș'acum comoara 'ntreagă
Ce 'n suflet pururi ai avut.

Cu mâne zilele-ți adaogi,
Cu ieri viața ta o scazi,
Având cu toate astea 'n față
De apururi ziua cea de azi.

Priveliștele sclipitoare
Ce 'n repezi șiruri se diștern,
Repausă nestrămutate
Sub raza gândului etern.

DIN VALURILE VREMEI

Din valurile vremei, iubita mea, resai,
Cu brațele de marmur, cu părul lung bălai
Și fața străvezie ca fața albei ceri —
Slăbită e de umbra duioselor dureri!
Cu zimbetul tău dulce tu mângăi ochii mei,
Femei între stele și stea între femei,
Și întorcându-ți fața spre umărul tău stâng,
În ochii fericirii mă uit pierdut și plâng.

Cum oare din noianul de neguri să te rump,
Să te ridic la pieptu-mi, iubite ânger scump,
Și fața mea în lacrimi pe fața ta s'o plec,
Cu sărutări aprinse suflarea să ți-o 'nec
Și mâna friguroasă s'o încălzesc la sin,
Aproape — mai aproape pe inima 'mi s'o țin.

Dar vai, un chip aievea nu ești astfel de treci,
Și umbra ta se pierde în negurile reci
De mă găsesc iar singur cu brațele în jos
În trista amintire a visului frumos!
Zadarnic după umbra ta dulce le întind:
Din valurile vremii nu pot să te cuprind.

POVESTEA CODRULUI

Împărat slăvit e codrul,
Neamuri mii ăi cresc sub poale,
Toate in florind din milă
Codrului, Măriei Sale.

Lună, Soare și Luceferi
El le poartă 'n a lui herb,
Impregiuru-i are dame
Și curteni din neamul cerb.

Crainici, iepurii cei repezi,
Purtători ei sunt de vești,
Filomele-i țin orchestrul
Și isvoare spun povești.

Peste flori, ce cresc în umbră,
Lângă ape, pe potici,
Vezi bejanii de albine,
Armii grele de furnici.

Hai și noi la craiul, dragă,
Și să fim din nou copii,
Ca norocul și iubirea
Să ne pară jucării.

Mi-ay părè cum că natura
Toată mintea ei și-a pus,
De cât ori și ce păpușă
Să te facă mai presus.

IMPĚRAT ȘI PROLETAR

Pe bănci de lemn in scunda tavernă mohorită,
Unde pĕtrunde zioa pĭntre ferești murdare,
Pe lângă mese lunge stătea posomorită,
Cu fețe 'ntunecoase, o ceată pribegită,
Copii săraci și sceptici ai plebei proletare.

Ah! zise unul, spuneți că-i omul o lumină
Pe lumea astă plină de-amaruri și de chin?
Nici o scântee 'ntr'ĕnsul nu-i candidă și plină,
Murdară este raza-i ca globul cel de tină,
Asupra cărui dĕnsul domnește pe deplin.

Spuneți-mi ce-i dreptatea? — Cei tari se ingrădire
Cu-avera și mărirea in cercul lor de legi,
Prin bunuri ce furare in veci vezi cum conspiră
Contra celor ce dănșii la lucru-i osendiră
Și le subjugă munca vieții lor intregi.

Unii plini de plăcere petrec a lor viață,
Trec zilele voioase și orele surid;
In cupe vin de ambră; iarna grădini, verdeată;
Vara petreceri, Alpii cu frunțile de ghiață;
Ei fac din noapte ziuă ș'a zilei ochi inchid.

Virtutea pentru dănșii — ea nu există. Anse
V'o predică, căci trebui să fie brațe tari
A statelor greoaie, cari trebuie 'mpinse,
Și trebuesc luptate resboaele aprinse;
Căci voi murind in sânge, ei pot să fie mari.

Și flotele puternice ș'armatele făloase,
Coroanele ce regii le pun pe fruntea lor,
Ș'acele milioane, ce in grămăzi luxoase
Sunt strinse la bogatul, pe cel sărac apasă
Și 's supte din sudoarea prostitului popor.

Religia — o frază de dănsii inventată
Ca cu a ei putere să vă aplece 'n jug,
Căci de-ar lipsi din inimi speranța e resplată,
După ce-amar muncirăți, miseri viața toată,
Ați mai purta osenda, ca vita de la plug?

Cu umbre, care nu sunt, v'a 'ntunecat vederea
Și v'a făcut să credeți ca veți fi resplătiți...
Nu! moartea cu viața a stins toată plăcerea —
Cel ce în astă lume a dus numai durerea,
Nimic n'are dincolo, căci morți sunt cei muriți.

Minciuni și frase-i totul ce stălele susține,
Nu-i ordinea firească ce ei a fi susțin.
Averea să le aperi, mărirea ș'a lor bine
Ei brațul tău înarmă, ca să lovești în tine,
Și pe voi contra voastră la luptă ei vă măn.

De ce să fiți voi sclavii milioanei nefaste,
Voi, ce din munca voastră abia puteți trăi?
De ce boala și moartea să fie partea voastră,
Când ei în bogăția cea splendidă și vastă
Petrec ca și în ceruri, n'au timp nici de a muri?

Jg

De ce uitați că 'n voi e număr și putere?
Când vreți, puteți prea lesne pământul să 'mpărțiți.
Nu le mai faceți ziduri unde să 'nchid' avere,
Pe voi unde să 'nchidă, când impinși de durere
Veți crede c'aveți dreptul și voi ca să trăiți.

Ei, ingrădiți de lege, plăcerilor se lasă
Și sucul cel mai dulce pământului i-l sug,
Ei chiamă 'n voluptatea orgiei sgomotoase
De instrumente oarbe a voastre fici frumoase;
Frumșețile-ne tineri bătrânii lor distrug.

Și de 'ntrebați atuncea, vouă ce vă rămâne?
Munca, din care dănșii se 'mbată in plăceri,
Robia viața toată, lacrimi pe o neagră pâne,
Copilelor pătate miseria 'n rușine.
Ei tot și voi nimica; ei cerul, voi dureri!

De lege n'au nevoie — virtutea e ușoară,
Când ai ce-ți trebuiește. . . . Ear legi sunt pentru voi.
Vouă vă pune lege, pedepse vă măsoară,
Când mâna v'o intindeți la bunuri zimbitoare,
Căci nu-i iertat nici brațul teribilei nevoi.

Sdrobiți orânduiala cea crudă și nedreaptă
Ce lumea o imparte în miseri și bogați.
Atunci când după moarte resplată nu v'așteaptă,
Faceți ca 'n astă lume să aibă parte dreaptă,
Egală fie care, și să trăim ca frați!

Sfărmați statuea goală a Venerei antice,
Ardeți acele pânze cu corpuri de ninsori!
Ele stărnesc în suflet idea neferice
A perfecției umane și ele fac să pice
În ghiarele uzurei copile din popor!

Sfărmați tot ce ațîță inima lor bolnavă,
Sfărmați palate, temple, ce crimele ascund,
Svêrliți statui de tirani, în foc să curgă lavă,
Să spele de pe pietre până și urma sclavă
Celor ce le urmează pân' la al lumii fund!

Sfărmați tot ce arată mândrie și avere,
O! desbrăcați viața de haina-i de granit,
De purpură, de aur, de lacrimi, de urit,
Să fie un vis numai, să fie o părere
Ce făr' de patimi trece în timpul nesfirșit.

Zidiți din dărmături gigantici piramide
Ca un *memento mori* pe al istoriei plan —
Aceasta este arta ce sufletu-ți deschide
Naintea vecinicii; nu corpul gol ce ride
Cu mutra de vëndută, cu ochiu vil și viclean.

O! aduceți potopul, destul voi așteptareți
Ca să vedeți ce bine prin bine o să eas' —
Nimic! Locul hienei il luă cel vorbăreț,
Locul cruzimii vechie cel lin și pismătăreț.
Formele se schimbară, dar reul a ramas.

Atunci vă veți întoarce la vremile aurite
Ce mitele albastre ne le șoptesc ades;
Plăcerile egale egal vor fi 'mpărțite,
Chiar moartea când va stinge lampa vieții finite,
Vi s'a părè un ânger cu părul blond și des.

Atunci veți muri lesne fără de amor și grijă,
Feciori or trăi 'n lume cum voi ați viețuit,
Chiar clopotul n'a plânge cu limba lui de spijă
Pentru acel de care norocul avu grijă;
Nimeni de-a plânge n'are : el traiul și-a trăit.

Și boale ce miseria ș'avera nefirească
Le nasc în oameni, toate cu 'nctul s'or topi,
Va crește tot ce 'n lume este menit să crească,
Va bea pân' în fund cupa pân' va vrea s'o sdrobească,
Căci va muri când nu va avè la ce trăi.

Pe malurile Seinei în faeton de gală
Cesarul trece palid, în gânduri adâncit;
Al undelor greu vuet, vuirea în granit
A sute d'echipajuri, gândirea-i n'o înșală;
Poporul lui îl face tăcut și umilit.

Zimbirea lui deșteaptă, adâncă și tăcută,
Privirea-i ce citește în suflete omenești
Și mâna-i care poartă destinele lumefi,
Cea grupă sdrențuită în cale-i o salută.
Mărirea-i e în taină legată de acești.

Convins că voi el este 'n nălțimea-i solitară
Lipsită de iubire, cumcă principiul rău,
Nedreptul și minciuna al lumefi ducè frèu,
Istoria umană în veci se desfășoară,
Povestea-i a ciocanului ce cade pe ilău.

Și el — el vèrful mândru al celor ce apasă,
Salută 'n a lui cale pe-apărătorul mut.
De ați lipsi din lume, voi cauza 'ntunecoasă
De resturnări mărețe — mărirea-i radioasă —
Cesarul, chiar Cesarul de mult ar fi căzut.

Cu ale voastre umbre nimica crezătoare,
Cu zimbetu-vă rece, de milă părăsit,
Cu mintea de dreptate și bine rizătoare,
Cu umbra voastră numai, puteri ingrozitoare,
La jugu-i el silește pe cei, ce l'au urit.

Parisul arde 'n valuri, furtuna 'n el se scaldă,
Turnuri ca facle negre trăsnesc arzând in vânt —
Prin limbile de flăcări, ce 'n valuri se frământ,
Răcnete, vuet de-arme pătrund marea cea caldă,
Evul e un cadavru — Paris al lui mormânt.

Pe stradele 'ncrușite de flăcări orbitoare,
Suiți pe baricade de bulgări de granit,
Se mișc batalioane a plebei proletare
Cu cumșe frigiene și arme lucitoare,
Și clopote de-alarmă resună răgușit.

Ca marmura de albe, ca ea nepăsătoare
Prin aerul cel roșu femeii trec cu-arme 'n braț
Cu păr bogat și negru ce pe-umeri se coboară
Și sinii lor acopăr — e ură și turbare
In ochii lor cei negri, adânci și deserați.

O! luptă-te 'nvălită in pletele-ți bogate,
Eroic este astăzi copilul cel pierdut!
Căci flamura cea roșă cu umbra-i de dreptate
Sfințește-a ta viață de tină și păcate.
Nu! nu ești tu de vină, ci cei ce te-au vândut!

.....
Scantee marea lină, și placele ei sure
Se mișc una pe alta ca pături de cristal;
Prin lunge prăvălite, din tainica pădure
Apare luna mare câmpiilor azure;
Umplându-le cu ochiul ei mândru, triumfal.

Pe undele incete își mișcă legămate
Corăbii invecbite scheletele de lemn;
Trecând incet ca umbre, țin pânzele umflate
In fața lunei care prin ele atunci străbate,
Și 'n roată de foc galben stă față-i ca un semn.

Pe maluri sdrumicate de aiurirea mării
Cesaru 'ncă veghiază la trunchiul plecat
Al salciei pletoase, și 'ntinse-a apei arii
In cercuri fulgerănde se pleacă lin suflării
A zefirului nopții și sună cadențat.

Ți pare, că prin aer in noaptea instelată
Călcând pe vârf de codri, pe-a apelor mării
Trecea cu barba albă — pe fruntea 'ntunecată
Cununa cea de pae ți atârna uscată —
Moșneagul rege Lear.

Uimit privea Cesarul la umbra cea din nouri,
Prin creța-i cărei stele lin tremurând transpar.
I se deschide 'n minte tot sensul din tablouri
A vieții sclipitoare; a popoarelor ecouri
Par glasuri ce imbracă o lume de amar:

«In ori ce om o lume își face încercarea,
Bătrânul Demiurgos se opintește 'n van,
In ori ce minte lumea își pune întrebarea
Din nou: de unde vine și unde merge? Floarea
Dorințelor obscure sădite in noian.

Al lumi 'ntregul simbur, dorința-i și mărirea,
In inima ori cărui i-ascuns și trăitor,
Svêrlire hazardată, cum pomu 'n inflorire
In ori ce floare 'ncearcă intregă a sa fire,
Ci 'n calea de-a da roade cele mai multe mor.

Astfel umana roadă in calea ei inghiață,
Se petrifică unul in sclav altu 'mpêrat,
Acoperind cu noime sêrmana lui viață
Și arătând la soare-a miseriei lui față —
Față, căci înțelesul i-acelaș la toți dat.

In veci aceleași doruri mascate cu-altă haină
Și 'n toată omenirea in veci acelaș om ;
In multe forme-apare a vieții crudă taină,
Pe toți ea îi inșală, la nime se distaină,
Dorinți nemărginite plantând intr'un atom.

Când știi că visu-acesta cu moarte se sfișește,
Că 'n urmă-ți remăn toate astfel cum sunt, de dregi
Ori-cât ai drege 'n lume, atunci te obosește
Eterna alergare ș'un gând te ademenește:
Că vis al morți-eterne e viața lumi 'ntregi.

PÊ LĂNGĂ PLOPII FĂRĂ SOȚ ...

Se lângă plopii fără soț
Adesea am trecut;
Mă cunoșteau vecinii toți,
Tu nu m'ai cunoscut.

La geamul teu ce strălucea,
Privii atât de des:
O lume toată 'nțelegea,
Tu nu m'ai înțeles.

De câte ori am așteptat
O șoaptă de răspuns!
O zi din viață să 'mi fi dat,
O zi mi-era de-ajuns;

O oară să fi fost amici,
Să ne iubim cu dor,
S'ascult de glasul gurii mici—
O oară, și să mor.

Dându-mi din ochiul tău senin
O rază din adins,
In calea timpilor ce vin
O stea s'ar fi aprins;

Ai fi trăit în veci de veci
Și rënduri de vieți,
Cu ale tale brațe reci
Inmărmureai măreț,

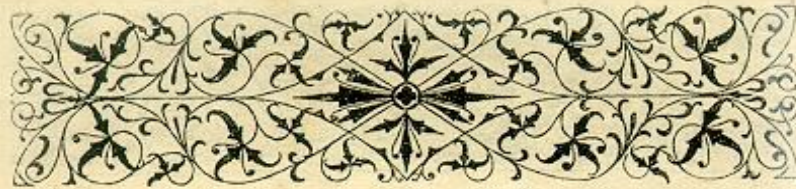

Un chip de-apururi adorat,
Cum nu mai au perechi
Acele zine ce străbat
Din timpurile vechi!

Căci te iubeam cu ochi păgăni
Și plini de suferinți,
Ce mi-i lăsară din bătrâni
Părinții din părinți.

Azi nici măcar imi pare rău
Că trec cu mult mai rar,
Că cu tristeță capul tău
Se 'ntoarce in zadar.

Căci azi le semeni tuturor
La umblet și la port,
Și te privesc nepăsător
C'un rece ochiu de mort.

Tu trebuia să te cuprinzi
De acel farmec sfânt
Și noaptea candelă s'aprinzi
Iubirii pe pământ.

G L O S S Ă

*V*remea trece, vremea vine,
Toate 's vechi și noue toate;
Ce e rău și ce e bine
Tu te 'ntreabă și socoate.
Nu spera și nu ai teamă:
Ce e val, ca valul trece;
De te 'ndeamnă, de te chiamă,
Tu rămăi la toate rece.

Multe trec pe dinainte,
In auz ne sună multe;
Cine ține toate minte
Și ar sta să le asculte?
Tu așază-te de-o parte,
Regăsindu-te pe tine,
Când cu sgomote deșarte
Vremea trece, vremea vine.

Nici incline a ei limbă
Recea cumpăn' a gândirii
In spre clipa ce se schimbă
Pentru masca fericirii,
Ce din moartea ei se naște
Și o clipă ține poate:
Pentru cine o cunoaște,
Toate-s vechi și nouă toate.

Privitor ca la teatru
Tu in lume să te 'nchipui:
Joace unul și pe patru,
Totuși tu ghici-vei chipu-i

Și de plângeră, de se ceartă,
Tu în colț petreci în tine
Și 'nțelegi din a lor artă,
Ce e rău și ce e bine.

Viitorul și trecutul
Sunt a filei două fețe,
Vede 'n capăt începutul
Cine știe să le 'nvețe.
Tot ce-a fost ori o să fie
În prezent le-avem pe toate,
Dar de a lor zădărnice
Te întrebă și socoate.

Căci aceloraș mijloace
Să supun câte există,
Și de mii de ani încoace
Lumea-i veselă și tristă;
Alte maști, aceeași piesă,
Alte guri aceeași gamă,
Amăgit atât de-adeșe
Nu spera și nu ai teamă.

110

Nu spera când vezi mizerii
La isbândă făcând punte,
Te-or intrece nătărăii
De ai fi cu stea in frunte.
Teamă n'ai; căta-vor iarăși
Intre dênșii să se plece ;
Nu te prinde lor tovarăș :
Ce e val, ca valul trece.

Cu un cântec de sirenă
Lumea 'ntinde lucii mreje ;
Ca să schimbe-actori 'n scenă,
Te momește in vârteje.
Tu pe-alături te strecoară ;
Nu băga nici chiar de seamă,
Din cărarea ta afară
De te 'ndeamnă, de te chiamă.

De te-ating, să ferii in lături,
De hulesc, să taci din gură.
Ce mai vrei cu a tale sfaturi,
Dacă știi a lor măsură ?

Zică toți ce vor să zică,
Trecă 'n lume cine-o trece :
Ca să nu 'ndrăgești nimică,
Tu rămăi la toate rece.

*Tu rămăi la toate rece,
De te 'ndeamnă, de te chiamă ;
Ce e val, ca valul trece,
Nu spera și nu ai teamă.
Te întreabă și socoate,
Ce e rău și ce e bine ;
Toate 's vechi și nouă toate :
Vremea trece, vremea vine.*

S'A DUS AMORUL

S'a dus amorul, un amic
Supus amëndurora ;
Deci cânturilor mele zic
Adio tuturora.

Uitarea le inchide 'n scrin
Cu mâna ei cea rece,
Și nici pe buze nu-mi mai vin
Și nici prin gând mi-or trece.

Atăta murmur de isvor,
Atăt senin de stele
Și un atât de trist amor
Am ingropat in ele!

Din ce noian îndepărtat
Au resărit in mine!
Cu câte lacrimi le-am udat,
Iubito, pentru tine!

Cum străbătea atât de greu
Din jalea mea adâncă!
Și cât de mult imi pare rău,
Că nu mai sufer încă,

Că nu mai vrei să te arăți,
Lumină de 'ndeparte,
Cu ochii tei întunecați,
Renăscători din moarte!

Și cu acel smerit suris,
Cu acea blândă față,
Să faci din viața mea un vis,
Din visul meu o viață!

Să mi să pară cum-că crești,
De cum resare luna,
In umbra dulcilor povești
Din nopți o mie una!

Era un vis misterios
Și blând din cale-afară,
Și prea era de tot frumos,
De-a trebuit să piară.

Prea mult un ânger mi-ai părut
Și prea puțin femeie,
Ca fericirea ce am avut
Să fi putut să stee.

Prea ne pierdurăm tu și eu
In al ei farmec poate,
Prea am uitat pe Dumnezeu,
Precum uitarăm toate.

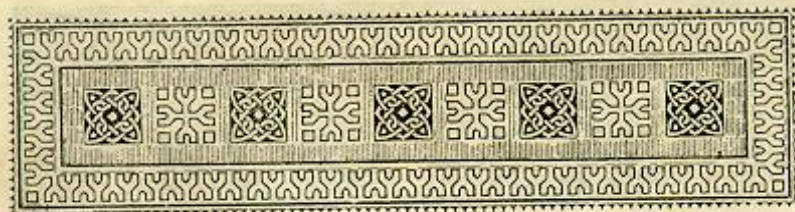
Și poate că nici este loc
Pe-o lume de mizerii
Pentr' un atât de sfânt noroc,
Străbătător durerii.

DEPARTE SUNT DE TINE

Departe sunt de tine și singur lângă foc
Petrec în minte viața-mi lipsită de noroc.
Optzeci de ani îmi pare în lume c'am trăit,
Că sunt bătrân ca iarna, că tu vei fi murit.
Aducerile aminte pe suflet cad în picuri,
Redeșteptând în față-mi trecutele nimicuri;
Cu degetele-i vântul lovește în ferești,
Se toarce 'n gându-mi firul duioaselor povești,

Ș'atuncea dinainte-mi prin ceață par' că treci,
Cu ochii mari in lacrimi, cu mâni subțiri și reci,
Cu brațele-amëndouă de gâtul meu te-anini
Și par' c'ai vrè a 'mi spune ceva, apoi suspini.
Eu string la piept averea-mi de-amor, de frumuseți,
In sărutări unim noi sermanele vieți
O! glasul amintirii remăe pururi mut,
Să uit pe veci norocul ce-o clipă l'am avut,
Să uit, cum dup'o clipă din brațele-mi te-ai smuls. . . .
Voi fi bătrân și singur, vei fi murit de mult!

FREAMËT DE CODRU

Trăsărind scântee lacul
Și se leagănă sub soare ;
Eu, privindu'l din pădure,
Las aleantul să mă fure
Și ascult de la răcoare
 Pitpalacul.

Din isvoare și din gârle
Apa sună somnoroasă;
Unde soarele pătrunde
Printre ramuri a ei unde,
Ea in valuri sperioasă
Se asvêrle.

Cucul cântă, mierle, presuri;
Cine știe să le-asculte?
Ale păsărilor neamuri
Ciripesc pitite in ramuri
Și vorbesc cu atât de multe
Înțelesuri!

Cucu 'ntreabă: «Unde-i sora
«Viselor noastre de vară?»
«Mlădioasă și iubită,
«Cu privirea ostenită,
«Ca o zină să resară
«Tuturora.»

Teiul vechiu un ram intins-a
Ea să poată să 'l indoaie,
Ramul tēnēr vēnt să 'și dee
Și de brațe 'n sus s'o iee,
Eară florile să ploae
Peste dēnsa.

Se intreabă trist isvorul:
«Unde mi-i crăiasa oare?
«Pērul moale despletindu-și,
«Fața 'n apa mea privindu-și,
«Să m'atingă visătoare
«Cu piciorul.»

Am răspuns: «Pădure dragă,
«Ea nu vine, nu mai vine!
«Singuri voi stejari rămăneți
«De visați la ochii vineți,
«Ce luciră pentru mine
«Vara 'ntreagă.»

Ce frumos era in crânguri,
Când cu ea m'am prins tovarăș!
O poveste incântată,
Care azi e 'ntunecată
De-unde ești, revino iarăș,
Să fim singuri!

DE-ORI TRECE ANII

De-ori trece anii cum trecură,
Ea tot mai mult im va plăcè,
Pentru că 'n toat' a ei făptură
E un «nu știu cum» ș'un «nu știu ce.»

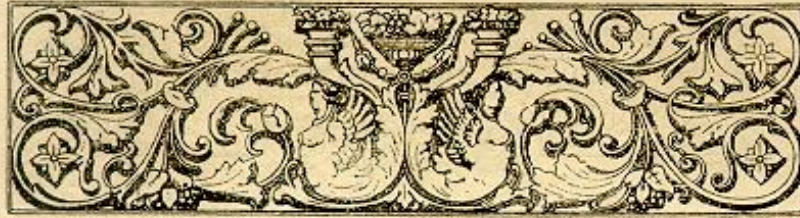
M'au fermecat cu v'o scântee
Din clipa 'n care ne vëzum?
De și nu e de căt femee,
E totuși altfel, nu știu cum.

De aceea, una-mi este mie
De-ar vorbi, de-ar tăcè;
Dac' al ei glas e armonie,
E și 'n tăcere nu știu ce.

Astfel robit de-aceeași jale
Petrec mereu acelaș drum
In taina farmecelor sale
E un «nu știu ce» ș'un «nu știu cum.»

TE DUCI

Te duci, și ani de suferință
N'or să te vază ochi-mi triști,
Inamorați de-a ta ființă,
De cum zimbești, de cum te miști.

Și nu e blând ca o poveste
Amorul meu cel dureros,
Un demon sufletul teu este
Cu chip de marmură frumos.

711

In rață farmecul palorii
Și ochi ce scântee de vii,
Sunt umezi, infiorătorii,
De lingușiri, de viclenii.

Când mă atingi, eu mă cutremur,
Tresar la pasul teu când treci,
De-al genei tale gingaș tremur
Atărnă viața mea pe veci.

Te duci, și rău n'o să 'mi mai pară
De acum de ziua cea de ieri,
Că nu am fost victimă iară
Neinduratelor dureri,

C'auzu-mi n'o să 'l mai intuneci
Cu-a gurii dulci suflări ferbinți,
Pe frunte-mi mână n'o s'o luneci
Ca să mai faci să-mi ies din minți.

Puteam numiri defăimătoare
In gândul meu să 'ți iscodesc,
Și te uram cu 'nverșunare,
Te blăstemam — căci te iubesc.

De-acum nici asta nu-mi rămâne
Și n'o să am ce blăstema,
Ca azi va fi ziua de mâne,
Ca mâni toți anii s'or urma —

O toamnă, care întârzie
Pe-un istovit și trist isvor;
De asupra-i frunzele pustie —
A mele visuri, care mor.

Viața-mi pare o nebunie
Sfârșită făr' a fi 'nceput,
In toată neagra vecinicie
O clipă 'n brațe te-am ținut.

De atunci, pornind a lui aripe,
S'a dus pe veci norocul meu ;
Redă-mi comoara unei clipe
Cu ani de părere de rău !

PESTE VĚRFURI

Este vĚrfuri trece luna,
Codru 'și bate frunza lin,
Dintre ramuri de arin
Melancolic cornul sună.

Mai departe, mai departe,
Mai incet, tot mai incet,
Sufletu'mi nemăngăiet
Indulcind cu dor de moarte.

De ce taci, când fermecată
Inima'mi spre tine 'ntorn? —
Mai suna-vei, dulce corn,
Pentru mine vre odată?

SOMNOROASE PĂȘERELE

Somnoroase păserele
Pe la cuiburi se adună,
Se ascund în râmurele —
Noapte bună!

^{dorm}
Doar isvoarele suspină,
Pe când codrul negru tace;
Dorm și florile 'n grădină —
Dormi în pace!

Trece lebedă pe apă
Între trestii să se culce —
Fie-ți ângerii aproape,
Somnul dulce!

Peste-a nopții feerie
Se ridică mândra lună,
Totu-i vis și armonie —
Noapte bună!

R E V E D E R E

(In formă populară)

Codrule, codruțule,
Ce mai faci drăguțule?
Că de când nu ne-am văzut,
Multă vreme a trecut,
Și de când m'am depărtat,
Multă lume am ămblat.

— Ia eu fac ce fac de mult:
Iarna viscolu 'l ascult
Crengile-mi rupându-le,
Apele-astupându-le,
Troenind cărările
Și gonind cântările.

Și mai fac ce fac de mult :
Vara doina mi-o ascult ;
Pe cărarea spre isvor
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplându-și cofeile
Mi-or cânta femeile.

Codrule cu riuri line,
Vremea trece, vremea vine :
Tu din tînăr precum ești
Tot mereu intinerești.

— Ce mi-i vremea, când de veacuri
Stele-mi scântee pe lacuri,
Că de-i vremea rea sau bună,
Vîntu-mi bate, frunza-mi sună,
Și de-i vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-i schimbător,
Pe pămînt rătăcitor,

Ear noi locului ne ținem,
Cum am fost așa rămănem :
Marea și cu riurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu isvoarele.

CĂND AMINTIRILE

Când amintirile 'n trecut
Incearcă să mă cheme,
Pe drumul lung și cunoscut
Mai trec din vreme 'n vreme.

De-asupra casei tale ies
Și azi aceleași stele,
Ce-au luminat atât de des
Induioșării mele.

Și peste arbori resfirați
Resare blânda lună,
Ce ne găsea imbrățoșați,
Șoptindu-ne 'mpreună.

A noastre inimi își jurau
Credință pe toți vecii,
Când pe cărări se scuturau
De floare liliicii.

Putut-au oare atâta dor
In noapte să se stingă,
Când valurile de isvor
N'au incetat să plângă,

Când luna trece prin stejari
Urmând mereu in cale-și,
Când ochii tăi tot încă mari
Se uită dulci și galeși?

D O I N Ă

De la Nistru pân' la Tissa
Tot Românul plânsu-mi-s'a,
Că nu mai poate străbate
De-atăta străinătate.
Din Hotin și pân' la Mare
Vin Muscalii de-a călare,
De la Mare la Hotin
Mereu calea ne-o ațin ;

Din Boian la Vatra-Dornii
Au umplut omida cornii,
Și străinul te tot paște
De nu te mai poți cunoaște.
Sus la munte, jos pe vale
Și-au făcut dușmanii cale,
Din Satmar pân' in Săcele
Numai vaduri ca acele.
Vai de biet Român săracul!
Indărăt tot dă ca racul,
Nici ăi merge, nici se 'ndeamnă,
Nici ăi este toamna toamnă,
Nici e vara vara lui,
Și-i străin in țara lui.
De la Turnu 'n Dorohoi
Curg dușmanii in puhoi
Și s'așează pe la noi;
Toate cântecele pier,
Sboară păsările toate
De neagra străinătate;
Numai umbra spinului
La ușa creștinului.

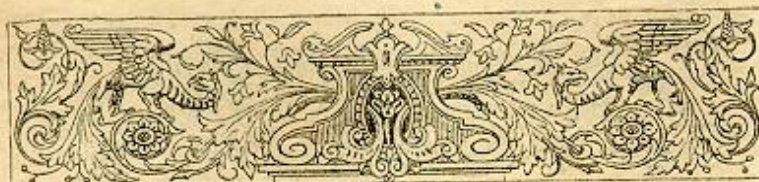

Iși desbracă țara sinul,
Codrul — frate cu Românul —
De săcure se tot pleacă
Și isvoarele ei seacă —
Sărac în țară săracă!

Cine-au îndrăgit străinii,
Mănca-i-ar inima căinii, } *syrecatie*
Mănca-i-ar casa pustia,
Și neamul nemernicia!

Stefane Măria Ta,
Tu la Putna nu mai sta, } *Spornit*
Las' Archimandritului
Toată grija schitului,
Lasă grija Sfinților
În sama părinților,
Clopotele să le tragă
Zioa 'ntreagă, noaptea 'ntreagă,
Doar s'a 'ndura Dumnezeu,
Ca să 'ți mântui neamul tău!

1
112

Tu te 'naltă din mormânt,
Să te aud din corn sunând
Și Moldova adunând.
De-i suna din corn odată,
Ai s'aduni Moldova toată,
De-i suna de două ori,
Iți vin codri 'n ajutor,
De-i suna a treia oară
Toți dușmanii or să piară
Din hotarē in hotarē —
Indrăgi-i-ar ciorile
Și spânzurătorile !

MAI AM UN SINGUR DOR

Mai am un singur dor;
In liniștea sării
Să mă lăsați să mor
La margina mării;
Să-mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Pe 'ntinsele ape
Să am un cer senin.
Nu 'mi trebuie flamuri,
Nu voiu sicriu bogat,
Ci-mi implețiți un pat
Din tinere ramuri.

f.

Și nime 'n urma mea
Nu 'mi plângă la creștet ;
Doar toamna glas să dea
Frunzișului veșted.
Pe când cu sgomot cad
Isvoarele 'ntr'una,
Alunece luna
Prin vârfuri lungi de brad.
Pătrunză talanga
Al serii rece vânt ;
De-asupra-mi teiul sfânt
Să-și scuture creanga.

Cum n'oiu mai fi pribeag
De-atunci înainte,
M'or troeni cu drag
Aduceri aminte ;
Luceferi ce resar
Din umbră de cetini,
Fiindu-mi prietini,
O să 'mi zimbească iar.

Va geme de patemi
Al mării aspru cănt
Ci eu voiu fi pământ
In singurătate-mi.

THE
LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
COMPARATIVE ZOOLOGY
AND ANATOMY
HARVARD UNIVERSITY

VARIANTA ACELEEEAȘI POESII

De-oiu adormi curënd
In noaptea uitării,
Să mă duceți tăcënd
La marginea mării.

Nu voiu sicriu bogat,
Făclie și flamuri,
Ci-mi implețiți un pat
Din tinere ramuri.

Să 'mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Lucească un cer senin
Eternelor ape,

Care 'n dureri adânci
Se 'nalță la maluri,
S'ar atârna de stânci
Cu brațe de valuri,

Se 'nalță, dar recad
Și murmură 'ntr'una,
Când pe păduri de brad
Alunecă luna.

Și nime 'n urma mea
Nu 'mi plângă la creștet,
Doar moartea glas să dea
Frunzișului veșted.

Să treacă lin prin vânt
A tot știutoarea,
De-asupra-mi teiul sfânt
Să 'și scuture floarea.

Cum n'oiu mai fi pribeag
De atunci înainte,
M'or troeni cu drag
Aduceri aminte,

Ce n'or ști că privesc
O lume de patemi,
Pe când liane cresc
Pe singurătate-mi.

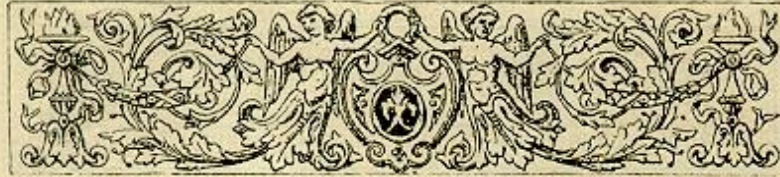
ALTĂ VARIANTĂ

Nu voiu morment bogat,
Cântare și flamuri,
Ci-mi implețiți un pat
Din tinere ramuri;
Și nime 'n urma mea
Nu-mi plângă la creștet,
Frunzișului veșted
Doar vântul glas să-i dea.
In liniștea serii
Să mă 'ngropați, pe când
Trec stoluri sburând
La marginea mării.

Să 'mi fie somnul lin
Și codrul aproape;
Lucească cer senin
Eternelor ape,
Căci din văi adânci
Se 'nalță la maluri,
Cu brațe de valuri
S'ar atărnă de stânci
Și murmură 'ntruna,
Când spumegând recad;
Iar pe păduri de brad
Alunecă luna.

Reverse dulci scântei
A tot știutoarea,
De-asupra-mi crengi de tei
Să-și scuture floarea.
Ne mai fiind pribeag
De-atunci înainte,
Aduceri aminte
M'or coperi cu drag

Și stinsele patemi
Le-or troeni căzënd,
Uitarea intinzënd
Pe singuritate-mi.

ALTĂ VARIANTĂ

Far când voiu fi pământ,
In liniștea sării
Săpați-mi un mormânt
La marginea mării.

Nu voiu sicriu bogat,
Podoabe și flamuri,
Ci-mi implețiți un pat
Din veștede ramuri.

Să-mi fie somnul lin
Și codrul aproape,
Să am un cer senin
Pe-adâncele ape.

S'aud cum blânde cad
Isvoarele 'ntruna,
Prin vârfuri lungi de brad
Alunece luna.

S'aud pe valuri vânt,
Din munte talanga,
De-asupra-mi teiul sfânt
Să-și scuture creanga.

Și cum n'oiu suferi
De atuncea 'nainte,
Cu flori m'or troeni
Aduceri aminte.

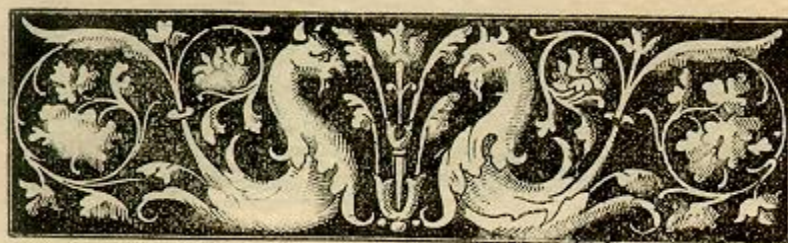
Și cum va încetă
Al inimei sbucium,
Ce dulce-mi va sună
Cântarea de bucium !

Vor arde 'n preajma mea
Luminele 'n dealuri,
Isbind s'or frământă
Eternele valuri.

Și nime 'n urma mea
Nu 'mi plângă la creștet,
Ci codrul vânt să dea
Frunzișului veșted.

Luceferii de foc
Privi-or din cetini
Mormânt făr' de noroc
Și fără prietini.

EPIGONII

Când privesc zilele de-aur a scripturelor române,
Mă cufund ca într'o mare de visări dulci și senine,
Și in jur par' că-mi colindă dulci și măndre primăveri,
Sau ved' nopti, ce 'ntind deasupra 'mi oceanele de stele,
Zile cu trei sori in frunte, verzi dumbrăvi cu filomele,
Cu isvoare-ale gândirei și cu riuri de cântări.

Ved poeți, ce-au scris o limbă ca un fagure de miere;
Cichindeal gură de-aur, *Mumulean* glas cu durere,
Prale firea cea intoarsă, *Daniil* cel trist și mic,
Văcărescu cântând dulce a iubirei primăvară,
Cantemir croind la planuri din cuțite și pahară,
Beldiman vestind în stihuri de resboiul inimic.

Lira de argint *Sihleanu*; — *Donici* cuib de 'nțelepciune
Care, cum rar se întimplă, ca să mediteze pune
Urechile ce-s prea lungе ori coarnele de la cerb;
Unde-i boul lui cu minte, unde-i vulpea diplomată?
S'au dus toți și s'au dus toate pe o cale ne 'nturnată,
S'a dus *Pan*, finul *Pepelei*, cel isteț ca un proverb.

Eliad zidea din visuri și din basme seculare
Delta biblicelor sfinte, profețiilor amare, —
Adevăr scaldat în mite, sfinx pătrunsa de 'nțeles.
Munte cu capul de piatră de fortune detunată,
Stă și azi în fața lumii, o enigmă ne 'splicată,
Și veghiaz'o stâncă arsă dintre nouri de eres.

Bolliac cântă iobagiul ș'a lui lanțuri de aramă ;
L'ale țerii flamuri negre *Cârlova* oștirea chiamă,
In present vrăjește umbre dintr'al secolelor plan ;
Și ca Byron, treaz de vântul cel selbatic al durerei,
Palid stinge-*Alecsandescu* sfânta candel' a sperărei,
Descifrând eternitatea din ruina unui an.

Pe-un pat alb ca un liņțoliu zace lebăda murindă,
Zace palida virgină cu lungi gene, voce blândă —
Viața-i fù o primă vară, moartea-o părere de rău ;
Ear poetul ei cel tănăr o privea cu imbătare,
Și din liră curgeau note și din ochi lacrimi amare
Și astfel *Bolintineanu* începù cântecul seu.

Murășan scutură lanțul cu a lui voce ruginită,
Rumpe coarde de aramă cu o mână amorțită,
Chiamă piatra să invie ca și miticul poet,
Smulge munților durerea, brazilor destinul spune
Și, bogat in sărăciă-i, ca un astru el apune,
Preot deșteptării noastre, semnelor vremei profet.

Ear *Negruzzi* șterge colbul de pe cronice bătrâne,
Căci pe mucedele pagini stau domniile române,
Scrise de mână cea vechie a 'nvęțașilor mireni;
Moae pana in coloarea unor vremi de mult trecute,
Zugrăvește din nou earășii pânzele posomorite
Ce-arătau faptele crunte unor domni tirani, vicleni.

Ș'acel rege al poesiei, vecinic tēnēr și ferice,
Ce din frunze îți doinește, ce cu fluerul îți zice,
Ce cu basmul povestește — veselul *Alecsandri*,
Ce 'nșirând mărgăritare pe-a stelei blānda rază
Acum seculii străbate, o minune luminoasă,
Acum ride pintre lacrimi, când o cāntă pe Dridri ;

Sau visānd o umbră dulce cu de argint aripe albe,
Cu doi ochi ca douē basme mistice, adānce, dalbe,
Cu zimbirea de virgină, cu glas blānd, duios, incet,
El ęi pune pe a ei frunte māndru diadem de stele,
O așează 'n tron de aur să domnească lumi rebele
Și iubind'o fără margini scrie : « *visul de poet* ; »

Sau visând cu doina tristă a voinicului de munte
Visul apelor adânce și a stâncelor cărunte,
Visul selbelor bătrâne de pe umerii de deal,
El deșteaptă 'n sinul nostru dorul țerei cei străbune,
El revoacă 'n dulci icoane a istoriei minune,
Vremea lui Stefan cel mare, zimbrul sombru și regal.

.....

Eară noi? noi epigonii?.... Simțiri reci, harfe sdrobite,
Mici de zile, mari de patimi; inime bătrâne-urite,
Măști rizende puse bine pe-un caracter inimic;
Dumnezeul nostru: umbra, piatria noastră: o frază,
In noi totul e spoială, tot e lustru fără bază;
Voi credeți in scrisul vostru, *noi nu credem in nimic!*

Și de-aceea spusa voastră era sfântă și frumoasă,
Căci de minți era gândită, căci din inimi era scoasă,
Inimi mari, tinere încă, de și voi sunteți bătrâni.
S'a întors mașina lumii: cu voi *viitorul* trece;
Noi suntem iarăși *trecutul* fără inimi, trist și rece;
Noi in noi n'avem nimica, totu-i calp, totu-i străin!

Voi, perduți în gânduri sfinte, convorbeți cu idealuri;
Noi cărpim cerul cu stele, noi mănjim marea cu valuri,
Căci al nostru-e sur și rece — marea noastră-i de îngheț.
Voi urmați cu răpejune cugetările regine,
Când, plutind pe aripi sfinte printre stelele senine,
Pe-a lor urme luminoase voi asemenea mergeți.

Cu a ei candelă de aur palida înțelepciune
Cu zimbirea ei regală, ca o stea ce nu apune,
Lumină a vieții voastre drum de rose semănat;
Sufletul vostru un ânger, inima voastră o liră,
Ce la vântul cald ce-o mișcă cântări molcome respiră;
Ochiul vostru vedea 'n lume de icoane un palat.

Noi? Privirea scrutătoare, ce nimica nu visează,
Ce tablourile minți, ce simțirea simulează,
Privim reci la lumea asta — vă numim visionari;
O convenție e totul; ce e azi, mâne-i minciună —
Ați luptat luptă deșartă, ați vânat țintă nebună,
Ați visat zile de aur pe-astă lume de amar.

«Moartea succede vieții, viața succede la moarte»
Alt sens n'are lumea asta, n'are alt scop, altă soarte;
Oamenii din toate cele fac icoană și simbol;
Numesc sfânt, frumos și bine ce nimic nu însemnează,
Impărțesc a lor gândire pe sisteme numeroasă
Și pun haine de imagini pe cadavrul trist și gol.

Ce e cugetarea sacră? Combinarea maiestrită
Unor lucruri n'esistente, carte tristă și 'ncălțită,
Ce mai mult o incifrează cel ce vrea a descifra.
Ce e poezia? Ânger palid cu priviri curate,
Voluptos joc cu icoane și cu glasuri tremurate,
Strai de purpură și aur peste țarina cea grea.

Remăneți dară cu bine, sfinte firi visionare,
Ce făceați valul să cânte, ce puneți steaua să sboare,
Ce creați o altă lume pe-astă lume de noroi;
Noi reducem *tot* la praful, azi în noi, mâine 'n ruină;
Proști și genii, mic și mare, sunet, sufletul, lumină —
Toate-s praful... *Lumea-i cum este*, și ca densa suntem noi.

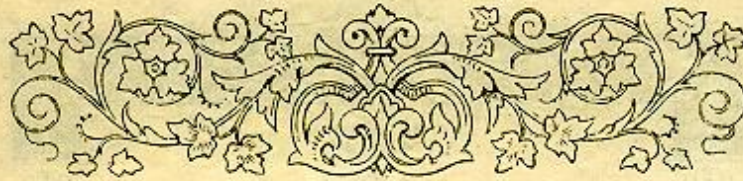
C Ă L I N

(File din poceste)

Gasel. Toamna frunzele colindă
Sun' un grier sub o grindă,
Vântul jalnic bate 'n geamuri
Cu o mână tremurândă.
Eară tu la gura sobei
Stai, ca somnul să te prindă
Ce tresari din vis deodată?
Tu auzi pășind în tindă —
E iubitul, care vine
De mijloc să te cuprindă,
Și în fața ta frumoasă
O să ție o oglindă
Să te vezi pe tine însăș
Visătoare, surizândă.

I

De un deal resare luna, ca o vatră de jaratic
Rumenind străvechii codri și castelul singuratic
Ș'ale riurilor ape, ce sclipesc fugind în ropot;
De departe 'n văi coboară tănguiosul glas de clopot.

Pe de-asupra de prăpăstii sunt zidiri de cetățue.
Acățat de pietre sure un voinic cu greu le sue ;
Așezând genunchiu și mână când pe-un colț când pe
alt colț,

Au ajuns să rupă gratii ruginite-a unei bolți
Și pe-a degetelor vërfuri in iatacul tăinuit
Intră, unde zidul negru intr'un arc a 'ncremenit.
Ci prin flori intreșesute printre gratii luna moale,
Sficioasă și smerită, și-au vërsat razele sale ;
Unde-ajung, par văruiute zid, podele ca de cridă,
Pe unde nu, părea că umbra cu cărbune-i zugrăvită.
Ear de sus păn' in podele un painjën, prins de vrajă,
A țesut subțire pânză, străvezie ca o mreajă,
Tremurând ea licurește și se pare a se rumpe,
Incărcată de o bură, de un colb de petre scumpe.
După pânza de painjën doarme fata de 'mpërat ;
Inecată de lumină e intinsă in crivat ;
Al ei chip se zugrăvește plin și alb : cu ochiu 'l
măsuri

Prin ușoara 'nvinețire a subțirelor mătăsuri ;
Ici și colo a ei haină s'a desprins din sponci ș'arată
Trupul alb in goliciunea-i, curăția ei de fată.

Resfiratul pěr de aur peste perini se 'mprăștie,
Tēmpla bate liniștită ca o umbră viorie,
Și sprincenele arcate fruntea albă i-o incheie,
Ce o singură trăsură măestrit le incondeie ;
Sub pleoapele închise globii ochilor se bat,
Brațul ei atěrnă leneș peste marginea de pat,
De a věrstii ei căldură fragii sinului se coc,
A ei gură descleștată de-a suflării sale foc,
Ea zimbînd își mișcă dulce a ei buze mici, subțiri,
Ear pe patu-i și la capu-i presurați 's trandafiri.

Ear voinicul s'apropie și cu mână sa el rumpe
Pânza cea acoperită de un colb de petre scumpe ;
A frumuseții haruri goale, ce simțirile-i 'adapă,
Incăperile gândirii mai nu pot să le incapă.
El in brațe prinde fata, peste față i se 'nclină,
Pune gura lui ferbinte pe-a ei buze ce suspină,
Și inelul scump i 'l scoate de pe degetul cel mic
Ș'apoi pleacă ear in lume, năsdrașvanul cel voinic.

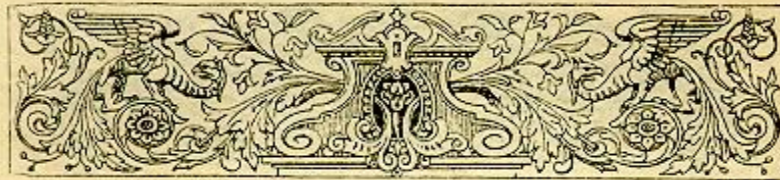

II

Ea a doua zi se miră, cum de firele sunt rupte,
Și 'n oglind' ale ei buze se vęd vinete și supte —
Ea zimbindu-și trist se uită și șoptește blănd din gură :
« Sburător cu negre plete, vin la noapte de mă fură. »

III

Fie-cine, cum i-e vrerea, despre fete samă deie-și —
Dar ea samենă celora indrăgiți de singuri ei-și,
Și Narcis vędendu-și fața in oglinda sa, isvorul,
Singur fuse indrăgitul, singur el indrăgitorul.
Și de s'ar putе pe dēnsa cineva ca să o prindă,
Cănd cu ochii mari selbatici se privește in oglindă,
Subțiindu-și gura mică și chemāndu-se pe nume
Și fiindu-și șie dragă, cum nu-i este nime 'n lume :
Atunci el cu o privire nălucirea i-ar discoasă
Cumcă ea — frumoasa fată — a ghicit, că e frumoasă.
Idol tu! răpire minții! cu ochi mari și părul des,
Pentr'o inimă fecioară mândru idol ți-ai ales!
Ce șoptește ea in taină, cănd privește cu mirare
Al ei chip gingaș și tēnēr, de la cap pān' la picioare?

« Vis frumos avut-am noaptea. A venit un sburător,
« Și stringându-l tare 'n brațe, era mai ca să-l omor.
« Și deaceea, când mă caut in păretele de-oglinzi,
« Singurică 'n cămăruță brațe albe eu intinz
« Și mă 'nbrac in perul galbën, ca in strai ușor țesut,
« Și zărind rotundu-mi umăr, mai că-mi vine să 'l sărut.
« Și atunci de sficiune mi-ese sângele 'n obraz —
« Cum nu vine sburătorul, ca la pieptul lui să caz? —
« Dacă boiul mi'l immlădiu, dacă ochii mei imi plac,
« E temeiu că acestea fericit pe el il fac,
« Și mi-s dragă mie insumi, pentrucă i sunt dragă lui —
« Gură tu! învață minte, nu mă spune nimărui,
« Nici chiar lui, când vine noaptea lângă patul meu tiptil,
« Doritor ca o femeie și viclean ca un copil. »

IV

Astfel vine 'n toată noaptea sburător la al ei pat.
Se trezi din somn deodată de sărutu-'i fermecat,
Și atunci, când spre ușă el se 'ntoarce ca să fugă,
Ea-l oprește 'n loc cu ochii și c'o mult smerită rugă:
« O remăi, remăi la mine, tu cu vers duios de foc,
« Sburător cu plete negre, umbră fără de noroc,

Ei șoptesc, multe și-ar spune și nu știu de-unde să 'nceapă,
Căci pe rând și-astupă gura, când cu gura se adapă,
Unu 'n brațele altuia tremurând ei se sărută,
Numai ochiul e vorbareț, eară limba lor e mută,
Ea-și acopere cu mâna fața roșă de sfială,
Ochi 'n lacrimi și-i ascunde într'un păr ca de peteală.

V

S'a făcut ca ceara albă fața roșă ca un măr *comp*
Și atâta de subțire, să o tai c'un fir de păr! *gârbo*
Și cosița ta bălae o aduci la ochi plângend,
Inimă făr' de nădejde, suflete bătut de gând;
Toată zioa la fereastră suspinând nu spui nimică;
Ridicând a tale gene, al tțeu suflet se ridică;
Urmărind pe ceruri limpezi, cum plutește-o ciocărlie, *comp*
Tu ai vrè să spui să ducă cătră dēnsul o soție...
Dar ea sboară! Tu, cu ochiul plutitor și 'ntunecos,
Stai cu buze descleștate de un tremur dureros.
Nu-ți mai scurge ochii tineri, dulcii cerului fiastri;
Nu uita că 'n lacrimi este taina ochilor albastri,
Stele rare din tărie cad ca picuri de argint
Și seninul cer albastru mândru lacrimele-l prind;

Dar dacă ar căde toate, el rămâne trist și gol ;
N'ai pute să faci cu ochii înălțimilor ocol ;
Noaptea stelelor, a lunii, a oglinzilor de riu
Nu-i ca noaptea cea mocnită și pustie din sicriu ;
Și din când în când vërsate, măndru lacrimile-ți șed :
Dar de seci întreg isvorul, atunci cum o să te vëd ?
Prin ei curge rumenirea, măndră ca de trandafiri, *cauș*
Și zăpada viorie din obraji tui subțiri ; *cauș*
Apoi noaptea lor albastră, a lor dulce vecinicie,
Ce ușor se mistuește prin plânsorile pustie !
Cine e nerod, să ardă în cărbuni smarandul rar
Ș'a lui vecinică lucire s'o strivească în zadar ?
Tu-ți arzi ochii și frumseța, dulce noaptea lor se stănge,
Și nici știi ce perde lumea. Nu mai plănge, nu mai plănge !

— VI

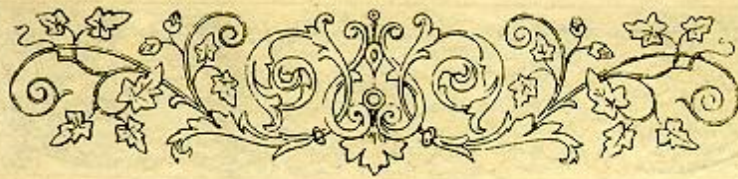
O tu crai cu barba 'n noduri ca și călții când nu-i perii,
Tu în cap nu ai grăunte, numai pleavă și pusderii.
Bine-ți pare să fii singur, crai bătrân fără de minți,
Să oftezi după a ta față cu ciubucul între dinți ?
Să te primbli și să numeri scânduri albe în cerdac ?
Mult bogat ai fost o dată, mult remas-ai tu sărac !

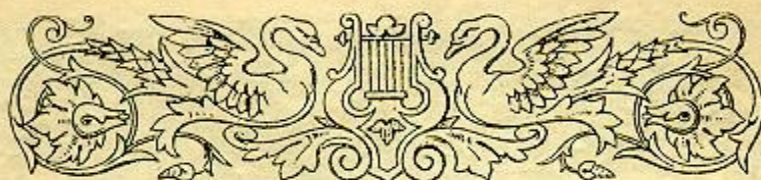
Alungat-o-ai pe dēnsa, ca departe de părinți
In coliba impistrită ea să nasc' un pui de prinț;
In zadar ca s'o mai cate tu trimiți in lume crainic —
Nimeni n'a afla locașul, unde ea s'ascunde tainic.

VII

Sură-i sara cea de toamnă; de pe lacul apa sură
Infunda mișcarea-i creață intre stuf la iezătură,
Ear pădurea lin suspină și prin frunzele uscate
Rânduri, rânduri trece-un freamēt ce le scutură pe toate.
De când codrul, dragul codru, troenindu-și frunza toată
Iși deschide-a lui adăncuri fața lunii să le bată,
Tristă-i firea; eară vântul sperios o creangă farmă,
Singuratece isvoare fac cu valurile larmă.
Pe potica dinspre codri cine oare se coboară?
Un voinic cu ochi de vultur lunga vale o măsoară;
Șapte ani, de când plecat-ai sburător cu negre plete
Ș'ai uitat de soarta mândrei, iubitoarei tale fete!
Și pe câmpul gol el vede un copil umblând desculț
Și cercând ca să adune intr'un cărd bobocii mulți.
« Bună vreme, măi băete! » — « Mulțămim, voinic străin! »
« Cum te chiamă, măi copile? » — « Ca pe tată meu, Călin.

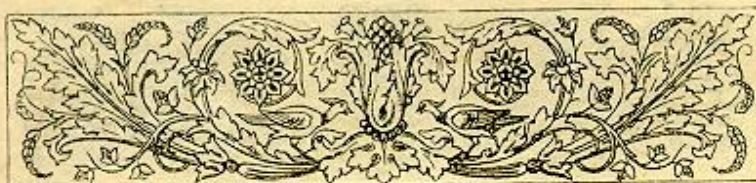
«Mama-mi spune câte-odată, de o întreb: a cui 's, mamă?
«Sburătoru-ți este tată, și pe el Călin îl chiamă.»
Când l'aude, numai dănsul își știa inima lui,
Căci copilul cu bobocii era chiar copilul lui.
Atunci intră în colibă, și pe capătu-unei laiți
Lumina cu mucul negru într'un hărb un roș opaiț;
Se cocea pe vatra sură două turte în cenușă;
Un papuc e sub o grindă, eară altul după ușă;
Hîrîită, noduroasă stă în corb rășnița vechie;
În cotlon torcea motanul peptenându-și o urechie;
Sub icoana afumată unui sfânt cu comanac
Arde 'n candel' o lumină cât un simbure de mac;
Pe-a icoanei policioară busioc și mint' uscată
Umplu casa 'ntunecoasă de-o mireasmă pipărată;
Pe cuptorul uns cu humă și pe coșcovii păreți
Zugrăvit-au c'un cărbune copilașul cel isteț
Purceluși cu coada sfredel și cu bețe 'n loc de labă,
Cum mai bine i se șede unui purceluș de treabă;
O beșică în loc de sticlă e întinsă 'n ferăstruie,
Printre care trece-o dungă mohorită și gălbuie —
Pe un pat de scânduri goale doarme tîneră nevastă
În mocnitul întuneric și cu fața spre fereastă.

El s'așază lângă dēnsa, fruntea ei o netezește,
O desmiardă cu durere, suspinând o drăgostește,
Pleacă gura la ureche-i, blând pe nume el o chiamă.
Ea ridică somnoroasă lunga genelor maramă,
Spăriet la el se uită . . . i se pare că visează,
Ar zimbi și nu se 'ncrede, ar răcni și nu cutează.
El din patu-i o ridică și pe pieptul lui și-o pune,
Inima-i svēcnește tare, viața-i par' că se rēpune.
Ea se uită, se tot uită, un cuvēt măcar nū spune,
Ride doar' cu ochi 'n lacrimi, speriată de-o minune,
Ș'apoi ęi sucește pērul pe-al ei deget alb subțire,
Iși ascunde fața roșă l'a lui piept duios de mire.
El ștergarul i-l desprinde și-l impinge lin la vale,
Drept in creștet o sărută pe-al ei pēr de aur moale
Și bărbia i-o ridică, s'uită 'n ochi-i plini de apă,
Și pe rând și-astupă gura când cu gura se adapă.

VIII

De treci codri de aramă, de departe vezi albind
Ș'auzi mândra glăsuire a pădurii de argint.
Acolo, lângă isvoare, iarba pare de omēt,
Flori albastre tremur' ude in vēzduhul tāmăiet ;

Pare-că și trunchii vecinici poartă suflete sub coajă
Ce suspină printre ramuri cu a glasului lor vrajă ;
Ear prin măndrul intuneric al pădurii de argint,
Vezi isvoare sdrumicate peste petre licurind,
Ele trec cu harnici unde și suspină 'n flori molatic,
Când coboară 'n ropot dulce din tăpșanul prăvălatic ;
Ele sar in bulgări fluizi peste prundul din rēstoace,
In cuiabar rotind de ape, peste care luna zace.
Mii de fluturi mici albaștri, mii de roiuri de albine
Curg in riuri sclipitoare peste flori de miere pline,
Umplu aerul vărătic de mireasmă și răcoare,
A popoarelor de muște serbători murmuitoare.
Lângă lacul care 'n tremur somnoros și lin se bate,
Vezi o masă mare 'ntinsă cu făclii prea luminate :
Căci din patru părți a lumii împărați și 'mpărătese
Au venit ca să serbeze nunta gingașei mirese,
Feți-frumoși cu păr de aur, smei cu solzii de oțele,
Cititorii cei de zodii și șagalnicul Pepele.
Eată craiul, socru mare, răzimat in jeț cu spată,
El pe capu-i poartă mitră și-i cu barba peptănată —
Țapăn, drept, cu șkiptru 'n mână șede 'n perine de puf,
Și cu crengi il apăr pagii de muscuțe și zăduf.

Acum eată că din codru și Călin mirele ese,
Care ține 'n a lui mână mână gingașei mirese ;
Ëi foșnea uscat pe frunze poala lung' a albei rochii,
Fața-i roșie ca mărul, de noroc i-s umezi ochii, *roșii*
La pământ mai că ajunge al ei păr de aur moale,
Care-i cade peste brațe, peste umerele goale —
Astfel vine mlădioasă, trupul ei frumos il poartă,
Flori albastre are 'n păru'i și o stea in frunte poartă.
Socrul roagă 'n capul mesei să poștească să se pună
Nunul mare, mândrul soare, și pe nuna, mândra lună.
Și s'așază toți la masă, cum li-s anii, cum li-i rangul ;
Lin vioarele resună, eară cobza ține hangul.
Dar ce sgomot se aude? Băziit ca de albine! —
Toți se uită cu mirare și nu știu, de unde vine,
Până vęd painjinișul intre tufe ca un pod,
Peste care trece 'n sgomot o mulțime de norod :
Trec furnici ducënd in gură de făină marii saci,
Ca să coacă pentru nuntă și plăcinte și colaci ;
Și albinele-aduc miere, aduc colb mărunt de aur,
Ca cercei din el să facă cariul, care-i meșter faur.
Eată vine nunta 'ntreagă : vornicel e-un grierel,
Ëi sar purici inainte cu potcoave de oțel ;

In veșmânt de catifele un bondar rotund in păntec
Somnoros pe nas ca pōpii glăsuește 'n cet un cântec ;
O cojiță de alună trag locuste, podu 'l scutur ;
Cu musteața resucită șede 'n ea un mire flutur ;
Fluturi mulți de multe neamuri vin in urma lui un lanț,
Toți cu inime ușoare, toți șagalnici și berbanti ;
Vin țințarii lăutarii, gândăceii, cărăbușii ;
Ear mireasa viorica i-aștepta 'ndărătul ușii ;
Și pe masa 'mpărătească sare-un greer, crainic sprinten,
Ridicat in doue labe s'a 'nchinat bătënd din pinten ;
El tușește, își incheie haina plină de șireturi :
« Să iertați, boeri, ca nunta s'o pornim și noi alături. »

